

Manifest

# Nu de handen uit de mouwen!



De Drechtsteden  
gaan voor  
nieuwe energie!



partner van



**SMART DELTA  
DRECHTSTEDEN**

slim · samen · vooruit

## Inleiding

**De opwarming van de aarde en de ontwrichting van ecologische systemen raken alles en iedereen. De gevolgen hiervan zijn bovendien groter dan eerder verwacht. Om de omvang van klimaatverandering te beperken en de aarde leefbaar te houden, moeten we zo snel mogelijk afstappen van het huidige systeem dat de aarde uitput en vervuult.**

Hiervoor moet er veel veranderen. Waaronder de manier waarop we energie opwekken, opslaan, vervoeren én gebruiken. Dit is geen kleine opgave, maar overgaan op een duurzaam energiesysteem is mogelijk.

Hoewel er haast zit achter deze energietransitie, is zorgvuldigheid van groot belang. Niemand mag achterblijven en iedereen verdient kansen. Tegelijk biedt de energietransitie de kans om problemen in ons huidige energiesysteem zoals energiearmoede en kansenongelijkheid aan te pakken.

In 2021 is de Regionale Energiestrategie Drechtsteden vastgesteld. De gemeenten hebben hierin vastgelegd wat zij tot 2030 bijdragen aan de realisatie van de nationale klimaatdoelstellingen. Hiermee ligt er een belangrijke basis voor de vastgestelde ambities en kaders, waardoor de focus in de komende bestuursperiode op de uitvoering moet en kan liggen.

**De ondertekenaars van dit manifest roepen u op om bij het opstellen en uitvoeren van de coalitieakkoorden aandacht te hebben voor de onderstaande thema's en adviezen. Dit om hiermee de uitvoering van de energietransitie in de Drechtsteden met de juiste focus en urgentie uit te voeren.**



# Manifest

## I. Breng de regionale ambities in lijn met de klimaatopgave

De opwarming van de aarde gaat sneller dan verwacht en de maatregelen hiertegen komen te langzaam op gang. Nederland heeft daarom het nationale doel bijgesteld en wil in 2030 ten minste 55% emissiereductie realiseren ten opzichte van 1990. In het Coalitieakkoord richt het kabinet zich bij de uitwerking van beleidsmaatregelen op een emissiereductie van 60%. De oorlog in Oekraïne heeft bovendien de urgentie verhoogd om de import van buitenlandse energie zo snel als mogelijk af te bouwen.

*We roepen u op om de inzet op de energietransitie te vergroten en de regionale ambities op basis van de meest recente inzichten in lijn te brengen met de omvang en urgentie van de klimaatopgave.*

## II. Maak meer gebruik van de kracht van uw inwoners en partners

In 2018 hebben bijna dertig organisaties het energieakkoord ondertekend en is een programmaraad opgericht. Samen werken deze partijen ieder vanuit het eigen belang, maar met hetzelfde doel voor ogen aan het verduurzamen van onze regio. Daarnaast is het voor het draagvlak voor de energietransitie, belangrijk om ruimte te bieden aan initiatieven vanuit inwoners, bedrijven en instellingen.

*We adviseren u om nog meer gebruik te maken van de kracht van uw inwoners, partners en triple helix samenwerkingen om de regionale klimaatopgave te realiseren. Werk hierbij zoveel mogelijk integraal en verbind de klimaatopgave nadrukkelijk met de andere thema's binnen uw Smart Delta Drechtsteden programma én houd daarbij nadrukkelijk oog voor nieuwe ontwikkelingen en innovaties.*

## III. Heb aandacht voor betaalbaarheid, kansengelijkheid en energiearmoede

Recent onderzoek van TNO laat zien dat ongeveer 550.000 huishoudens in Nederland te maken hebben met energiearmoede. Zij hebben een laag inkomen en hoge energiekosten en kunnen hun energierekening niet of nauwelijks betalen. Hoewel huishoudens met een laag inkomen het zwaarst worden getroffen door de stijgende energiekosten, zijn het over het algemeen juist de huishoudens met een hoger inkomen en een koophuis die gebruik kunnen maken van subsidies en andere regelingen. Dit vraagt om een verantwoorde allocatie van middelen die worden ingezet voor de uitvoering van de energietransitie.

*Met oog hierop vragen wij om (bij de uitvoering van de energietransitie) nadrukkelijk aandacht te hebben voor de maatschappelijke betaalbaarheid van maatregelen, kansengelijkheid en het bestrijden van energiearmoede.*



# Manifest

---

## IV. Kijk integraal naar het volledige onderwijs- en arbeidsmarktsysteem

De energietransitie biedt de regio een kans om de welvaart en het welzijn binnen de regio te vergoten, door mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie te scholen én naar banen te begeleiden die vanuit de energietransitie ontstaan. Dit is ook voor het slagen van de klimaatopgave noodzakelijk, omdat de beschikbaarheid van voldoende vakmensen hiervoor essentieel is. Momenteel is de arbeidsmarkt krap en hebben veel bedrijven al dagelijks te maken met hoge werkdruk en vertraagde projecten.

*Om de kansen vanuit de energietransitie te verzilveren en vertraging door een tekort aan vakmensen zoveel als mogelijk te voorkomen, adviseren wij u om integraal naar het volledige onderwijs- en arbeidsmarktsysteem te kijken én hier waar nodig aanpassingen op aan te brengen. Dit om onder meer zij-instromers beter te faciliteren.*

---

## V. Breng nut, noodzaak en urgentie van klimaatmaatregelen steviger voor het voetlicht

De toenemende urgentie van de klimaatopgave vraagt om een duidelijke en minder vrijblijvende boodschap vanuit de overheid. De focus lag aan het begin van de coronacrisis ook meer op eigen verantwoordelijkheid en vrijwillige medewerking. Dit liet ruimte voor het ontstaan van een sterke tegenbeweging en minder draagvlak. Het ontstaan van een sterke tegenbeweging dreigt ook op de energietransitie. De overheid moet steviger voor het klimaat gaan staan en duidelijker zijn over de noodzaak van de energietransitie.

*We roepen u daarom op om het nut, de noodzaak en de urgentie van de klimaatmaatregelen steviger en duidelijker voor het voetlicht te brengen. Doet u dit bovendien met het eerlijke verhaal: de energietransitie kost geld, maar niets doen zal op de langere termijn een nog veel hogere prijs met zich meebrengen.*

---

## VI. Geef invulling aan uw voorbeeldrol

Gemeenten kunnen in de eigen bedrijfsvoering en bij de inkoop van goederen duurzame oplossingen toepassen en hiermee een bijdrage leveren aan de verduurzaming van Nederland. Hiermee pakken gemeenten ook een belangrijke voorbeeldrol in de energietransitie.

*We vragen u om deze voorbeeldrol op waarde te schatten en hier invulling aan te geven door ook uw eigen organisatie met daadkracht te verduurzamen.*



**Namens de Programmaraad  
van het Energieakkoord  
Drechtsteden d.d. 18 maart  
2022:**

- Blijje Borgh
- Beroepentuin
- Bouwend Nederland
- Deal Smart Delta Drechtsteden
- Drechtse Energie
- Drechtse Stroom
- Duurzaamheidsfabriek
- Economic Development Board
- FC Dordrecht/Energiek Dordt
- Federatie Ondernemersverenigingen Drechtsteden
- Fien Wonen
- Gezamenlijke Overleg Huurders Drechtsteden
- Green Home
- Het Vogelnest
- HVC
- Leerwerkloket Drechtsteden
- Lokaal FNV
- LTO Noord
- Nationaal programma RES
- Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
- Provincie Zuid-Holland
- Rabobank
- Rhiant
- Stedin
- Stroomlijn
- Tablis Wonen
- Techniek Nederland
- Trivire
- Waterschap Hollandse Delta
- Waterschap Rivierenland
- Werkgevers Drechtsteden
- Woonbron
- Woonkracht 10

